

1. Határozd meg az alábbi összetételek fajtáját a lehető legpontosabban!¹

- a) nyakatekert
- b) gyorsvonat
- c) sokszög
- d) útépítő
- e) Miatyánk
- f) néha-néha
- g) áldozatkész
- h) örökkön-örökké
- i) fúr-farag
- j) csakis
- k) búbánat
- l) gyimgyom

2. Határozd meg a következő szó szerkezetek fajtáit a lehető legpontosabban, majd alakítsd át a szó szerkezeteket szóösszetételé!

Szó szerkezet	Szó szerkezet fajtája	Szóösszetétel
a. államot alapító		
b. területnek a számítása		
c. pénzzel gazdálkodás		
d. hat ökör		
e. széltől védett		
f. színes fém		
g. ezer mester		
h. sajtónak a szabadsága		

¹ A szóösszetételeket 7. osztály második félévében tanulják. Közös feladatmegoldás célszerű, és magyarázatot is igényelhetnek, főleg a jelöletlen szóösszetételek.

3. Bontsd szóelemekre az alábbi szavakat, és nevezd meg a toldalékfajtaikat!

vízfolyásaink

völgyekben

felszínére

4. Elemezd és ábrázold az alábbi mondatok szerkezetét a tanult módon!

a. A környező hegyekről szabadon zúdul a hideg északi szél a tengerre.

b. Tegnap dél óta melegebb lett az idő.

c. A Balaton vidéke ősrégi idők óta lakott hely volt.

d. A tóban ma is élő állatok közül a legértékesebbek a halak.

e. Gazdag leletek szemléltetik a késői vaskor kelta eredetű népeinek életét.

5. Javítsd ki a hibás üzenetet! A helytelenül írt szavakat húzd át, és írd fölé helyesen!

Szia! Hirtelen Hilda vagyok. 11 éves vagyok Sárospatakon az Adi Endre uccában lakom. Három tesvérem van. A legkisebb most megy ovodába. Egyszerű családból származom. Nagyon szeretnék a Sárospataki II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolába járni.

6. Írj az alábbi szavakkal egy-egy mondatot!²

árú:

áru:

búra:

bura:

irt:

írt:

7. Válaszolj a kérdésekre az alábbi szavakkal!

Kodály Kivel?

Arany Kivel?

bridzs Mivel?

nagy Mekkoraival?

ősz Mikor?

egy Hánnyal?

² Ennél a feladattípusnál mindig fontos hangsúlyozni, hogy rövid mondatot írjanak, de az fejezze ki, hogy megértették a jelentéskülönbséget.

8. Javítsd ki az elferdített szóláshasonlatot és a közmondásokat! Írd le az eredeti formájukat!³

a) Megy, mint a karikaverés.

.....

b) Buktával dicsérd a napot!

.....

c) Kicsi a bors, főleg az örölt.

.....

d) Evés közben jön meg a szomszéd.

.....

³ Mindenképpen beszéljük meg a szólások jelentését is a feladat ellenőrzésekor.

9. Az alábbi négy (betűvel jelölt) szövegrészlethez egy-egy TÁJÉKOZTATÓ SZÖVEG is párosul. Állapítsd meg az összetartozó szövegpárok alapján, hogy a tájékoztató szövegben található települések közül melyik tartozik a megadott betűvel jelzett szövegrészlethez! A négy település nevét írd a megfelelő pontsorra! ⁴

a)

A városka cukrászdájában nyugodt környezetben megkóstolhatjuk a rózsavízzel ízesített süteményeket. A nyári hőségben rózsavizes limonádéval olthatjuk a szomjunkat. A település hatalmas rózsaligetei lenyűgözik a turistákat.

b)

A hangulatos borfalu ezernél is több prэшáza alatt 20–30 méter hosszú borospincék sorakoznak. A kis település a környék legnagyobb összefüggő pincefaluja.

c)

A varázslatos szépségű kis faluban érdekes látnivaló öt földrész szalmából készült tárgyainak gyűjteménye a Szalmaházban. Itt megismerhetjük a szalmafonás történetét és a szalmafonó hagyományokat is.

d)

Csábító a szabad strand homokos partja, kajakon vagy kenun végigjárhatod a folyó egyes szakaszait. A vidék különleges természeti értékeit is megismerheted. A leglátványosabb a Liliomos-tó, amelyet szinte teljesen ellepnek a csodaszép virágok. Sétahajózásra és lovaglásra is van lehetőség.

TÁJÉKOZTATÓ SZÖVEGEK

1. Többnapos vízitúrák

Indulás helye: Csónakos

Érkezés helye: Erdőörs

A turisták számára hét táborhely áll rendelkezésre a folyóparton.

A település neve	Táborhely	Programajánló
1. Csónakos	állomás	Koszorúzás az emlékműnél
2. Hódfa	kompkikötő	Halászléfőzés, sportversenyek
3. Hidvég	rév	Séta a Liliomos-tóhoz
4. Ráktelelő	molnárház	Rövid körtúra a vízimolnár házától
5. Szigetzug	kikötő	A tájmúzeum felkeresése
6. Bartács	híd	Séta a kilátóhoz
7. Erdőörs	rakpart	A tájház megtekintése

⁴ A feladatot önállóan oldják meg, és közösen ellenőrizzük! Adjunk időkeretet a megoldásra!

2. Múzeumi ajánló

<p><u>Mocsárvilág</u> A kiállítás elsősorban egy mocsár sajátos állat- és növényfajait mutatja be, másodsorban pedig egy nádas élővilágát ismerteti meg a látogatókkal. Természetvédelmi Múzeum, Aranyháza, Fő tér 7.</p>
<p><u>Ember és természet</u> A kiállítás bemutatja a helyi emberek és a természet évszázados együttélését, a rózsa-termesztés hagyományait, illetve jelentőségét napjainkban a település életében. Helytörténeti Múzeum, Ezüstliget, Fény utca 11.</p>
<p><u>A csodálatos trópusok</u> Lélegzetelállító növény- és állatvilág tárul a látogatók elé. Az egzotikus növények mellett megcsodálhatjuk a forró égővi hüllők és ízeltlábúak terráriumait és a vizek élővilágát bemutató hatalmas akváriumokat is. Trópusi Múzeum, Gyémántsék, Köves sétány 20.</p>

3. Menetrend

Helyközi autóbusz
Járatszám: 17
Közlekedik: naponta

Sorszám	Település neve	Megállóhely neve	Indulási idő	Távolság (km)
1.	BOLDOGKÖVES	SZÖKÖKÚT	11:20	0,0
2.	CSATÁRPUSZTA	ARBORÉTUM	11:25	1,1
3.	KENYERES	PÉKMÚZEUM	11:36	6,0
4.	KENYERES	SZÉLMALOM	11:37	6,6
5.	MEZŐHÁZA	SZALMAHÁZ	11:41	8,3
6.	MEZŐHÁZA	GIMNÁZIUM	11:43	8,6
7.	SZÉNAKUTAS	KULTÚRHÁZ	11:45	9,4

4. Présházak

A település neve	A lakosok száma	A település területe	A présházak száma
Alsóvár	900	3 200 hektár	125
Buckásd	3300	9 000 hektár	1200
Nádasdülő	2400	2 500 hektár	950
Öregvölgye	1600	6 500 hektár	700

10. Manapság megszaporodtak a televíziókban a tehetségkutató műsorok. Szerinted szükség van arra, hogy ilyen módon bizonyítsák rátermettségüket azok, akik valamilyen művészeti ágban tehetségesnek érzik magukat? 10–12 mondatos fogalmazásodban alakítsd ki álláspontodat, és írd legalább 2–2 érvet, amely a tehetségkutató ilyen módja mellett, illetve ellene szól!⁵

⁵ A fogalmazásra is adjunk időkeretet (10-12 perc)! Hívjuk fel a figyelmet arra, hogy mindkét oldal mellett írjanak 2-2- érvet, mert ha nincs meg az összes, azért pontlevonás jár.